

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Mariusz Jan
Nazwisko: Urban
Miejsce urodzenia: Sopot
Data urodzenia: 28-07-1951
Imię ojca: Roman
Imię matki: Marianna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Gracze” nr rej. 46460 prowadzona przez Dep. III MSW w latach 1976-1982, dotycząca Komitetu Samoobrony Społecznej Komitet Obrony Robotników (KSS-KOR). Mariusz Urban został wymieniony w informacji operacyjnej jako przywódca "Niezależnej Grupy Politycznej" powstałej w Gdańsku.	IPN BU 0204/1405 t. 1 (50966/II).	
Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Watra" nr rejestr. 31426 prowadzona przez Wydz. X Dep. III MSW w Warszawie założona na działacza opozycyjnego "KSS-KOR" Jacka Kuronia. Mariusz Urban przechodzi w meldunku operacyjnym jako kierownik „Niezależnej Grupy Politycznej”. Według opinii opozycjonisty z Gdańska, M. Urban już w szkole średniej organizował młodzież do działań antysocjalistycznych, jest antykomunistą.	IPN BU 0204/1417 t. 26 (50986/II).	
Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Mrowisko” nr rej. 78621 prowadzona przez Wydz. V Dep. III MSW od 14.07.1981 do 07.05.1986. Sprawę założono w związku z rozpracowywaniem środowisk o charakterze prawicowym, narodowym i katolickim. SOR krypt. „Mrowisko” była prowadzona we współpracy z Wydz. II Departamentu IV MSW oraz niektórymi jednostkami terenowymi SB. Materiały zarchiwizowano w Wydz. II Biura „C” MSW pod sygn. 53453/II. W aktach znajduje się charakterystyka Mariusza Urbana sporządzona przez KW MO w Gdańsku z 28.07.1982. Ww. był jednym ze współorganizatorów powołanej na początku stycznia 1978 „Niezależnej Grupy Politycznej”. Inwigilowany przez Tajnego Współpracownika (TW) pseud. "Rogulski" i Kontakt Operacyjny (KO) pseud. "Edward". U ww. w trakcie przeszukania mieszkania zakwestionowano m.in. 8 worków nielegalnych wydawnictw wydawanych przez "NGP", materiały drukarskie oraz m.in. slajd przedstawiający Premiera w sposób "obraźliwy". Wszyscy członkowie "NGP" zostali objęci śledztwem przez Prokuraturę Rejonową w Gdańsku.	IPN BU 0222/417 t. 2 (53453/II).	

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Wasale" nr rej. 50269 prowadzona przez Wydz. III Dep. III MSW w Warszawie od 15.09.1977 do 10.12.1987 dotycząca działalności »Studenckich Komitetów Solidarności« ("SKS") na terenie całego kraju. Mariusz Urban został wymieniony jako rzecznik NGP w biuletynach przygotowanych przez tę grupę.

IPN BU 0222/701 t. 4 (54100/II).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Siewcy” nr rej. 111943, prowadzona przez Dep. III/OKPP MSW w Warszawie od 27.07.1989 do 09.05.1990 dot. rozpowszechniania na terenie Warszawy antypaństwowych i antysemickich ulotek wymierzonych w członków rządu pochodzenia żydowskiego. Mariusz Urban przechodzi w aktach jako członek "Niezależnej Grupy Politycznej". Rozpracowanie zakończono po stwierdzeniu, że „w ostatnim okresie nie odnotowano (...) działalności godzącej w konstytucyjny porządek państwa”.

IPN BU 0248/216 (55623/II).

Opracowane przez Dep. III MSW w Warszawie materiały dot. działających na terenie PRL organizacji pozarządowych w tym, "Niezależnej Grupy Politycznej" i "Zespołu Inicjatywnego Ruchu Narodowego" Mariusza Urbana.

IPN BU 0296/210 t. 7 (KS4/1027).

Informator o nielegalnych organizacjach i ugrupowaniach prowadzących antypaństwową i antysocjalistyczną działalność w Polsce w latach 1944-1985. Mariusz Urban figuruje na sporządzonym przez Wydz. „C” WUSW w Gdańsku opracowaniu dot. nielegalnych organizacji antypaństwowych. Ww. współorganizował i kierował od 1978 do 13.11.1981 „Niezależną Grupę Polityczną” w Gdańsku. Od 25.11.1982 do 11.06.1983 pełnił funkcję przewodniczącego w nowopowstałym „Ruchu Narodowym” na terenie Trójmiasta.

IPN BU 0326/558 t. 1 (11/IX/70).

Analizy wydawnictw podziemnych NSZZ „Solidarność”. Dane statystyczne dot. likwidacji nielegalnych struktur i poligrafii. Do materiałów włączono przesłaną do Dep. III w Warszawie przez Wydz. III KW MO w Gdańsku „Analizę materiałów zakwestionowanych w czasie przeszukania mieszkania Mariusza Urbana” z 16.06.1983.

IPN BU 0365/72 t. 2 (KS4/1889).

Meldunki operacyjne KW MO w Bydgoszczy dot. sytuacji polityczno-operacyjnej na terenie województwa bydgoskiego z okresu od 01.07.1982 do 30.09.1982. W aktach znajdują się meldunki odnoszące się do dostarczenia 18.09.1982 do sekretariatu wojewody bydgoskiego przesyłki z dokumentami wydanymi przez "Niezależną Grupę Polityczną" m.in. „Komunikatem Zespołu Zagranicznego Ruchu Narodowego”, „Oświadczeniem Zespołu Inicjatywnego Ruchu Narodowego” oraz opracowanymi uwagami do artykułu pt. „Nurt Neoendecki” dr Józefa Kosseckiego zamieszczonego w miesięczniku „Wojsko Ludowe” nr 6 z 06.1982, w których do wydawnictwach nakreślono genezę powstania NGP oraz jej program polityczny. Mariusz Urban pełnił rolę przewodniczącego Zespołu Inicjatywnego "Ruchu Narodowego".

IPN By 077/337 t. 12 (101/12).

Materiały administracyjne Wydz. Śledczego KW MO w Gdańsku dot. czynności sprawdzających prowadzonych wobec osób pozostających w zainteresowaniu KW MO w Gdańsku. W aktach znajdują się informacje Wydz. IV KW MO w Gdańsku odnoszące się do działalności Mariusza Urbana. Ww. działał w Duszpasterstwie Akademickim OO. Dominikanów w Gdańsku, utrzymywał szerokie kontakty z młodzieżą na płaszczyźnie towarzyskiej, organizując w swoim mieszkaniu dyskusje o charakterze politycznym. Wykazywał ponadto zainteresowanie sprawą ewentualnego opracowania memoriału do władz kościelnych w sprawie represji w środowiskach intelektualnych ze strony Służby Bezpieczeństwa.

IPN Gd 0046/299 t. 3/1 (790/8).

Mariusz Urban został zarejestrowany 16.05.1978 pod nr 25416 do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Kontra” nr rej. 24578 prowadzonej przez Wydz. III KW MO/WUSW w Gdańsku od 10.01.1978 do 12.08.1985. W latach 1978-1983 był przewodniczącym "Niezależnej Grupy Politycznej". Z ww. w 1979 roku przeprowadzono dwie rozmowy wyjaśniająco-rozpoznawcze. Materiały ze sprawy wykorzystano do założenia śledztwa RSD 69/83. 17.02.1984 Sąd Rejonowy w Gdańsku umorzył na mocy amnestii postępowanie karne. Prowadzenie sprawy zakończono w 1985 roku z uwagi na brak dowodów na kontynuowanie nielegalnej działalności. Materiały złożono do archiwum pod sygn. 18909/II.

Materiałów o sygn. 18909/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych i ZSKO.

Akta operacyjne dot. operacji „Lato 80” odnoszącej się do stanu porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie woj. gdańskiego za okres od 01-31.10.1980. Mariusz Urban przechodzi w meldunkach dot. kolportażu na terenie Gdańska i Sopotu ulotek autorstwa „Niezależnej Grupy Politycznej” o treściach wymierzonych przeciwko władzom państwowym i partyjnym. W aktach znajduje się także oświadczenie "Niezależnej Grupy Politycznej" z 04.10.1980 „W obronie racji narodowych przed anarchią społeczną i egoizmem partyjnym”- jednym z sygnatariuszy pisma był Mariusz Urban.

IPN Gd 0207/26 (156/29, 911/9), IPN Gd 0207/38 (156/38, 911/13/3), IPN Gd 0207/45 (156/45, 911/13/10), IPN Gd 0207/58 (156/58, 911/13/23).

Akta kontrolne śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy KW MO/WUSW w Gdańsku (RSD-69/83) w sprawie nielegalnej organizacji o nazwie "Ruch Narodowy", poprzednio znanej pod nazwą "Niezależna Grupa Polityczna". Mariusz Urban został oskarżony o przynależność od 1978 do czerwca 1983 do "Niezależnej Grupy Politycznej" oraz o pełnienie funkcji kierownika Zespołu Interwencyjnego w "Ruchu Narodowym" od lipca 1982. 09.06.1983 dokonano przeszukania mieszkania ww. Aresztowany tymczasowo w okresie 11.06.1983 - 28.07.1983. Zwolniony z aresztu 28.07.1983 na mocy amnestii z 21.07.1983. Materiały zawierają m.in.: postanowienie wydane przez Wydz. Śledczy KW MO Gdańsk o zastrzeżeniu wyjazdów do WKS od 01.07.1983 do 31.12.1985 ze względu na trwające śledztwo.

IPN Gd 013/149 t. 1-4 (8564/III).

Akta w sprawie nielegalnego związku "Niezależna Grupa Polityczna-Ruch Narodowy". Postępowanie prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Gdańsku (4 Ds.70/83) 1.07.1983 przejęła do prowadzenia Prokuratura Wojewódzka w Gdańsku (Ds.21/83). Mariusz Urban tymczasowo aresztowany 11.06.1983 pod zarzutem, że "w okresie od 1978 do 9 czerwca 1983 w Gdańsku, Sopocie i innych miejscowościach w kraju brał udział w związku »Niezależna Grupa Polityczna«, którego istnienie, ustrój i działalność miała pozostać tajemnicą wobec organów państwowych". Decyzją Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku z 28.07.1983 wobec ww. uchylono tymczasowe aresztowanie. Prokuratura Wojewódzka w Gdańsku 31.12.1983 wniosła do sądu wniosek o umorzenie postępowania wskutek ustawy o amnestii z 21.07.1983.

IPN Gd 77/1 t. 1-2, IPN Gd 77/2.

Akta sądowe dotyczące Mariusza Urbana i innych oskarżonego o przynależność do "Ruchu Narodowego" prowadzone od 17.02.1984 do 05.03.1984 przez Sąd Rejonowy w Gdańsku (IV Ko 4/84). Postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z 17.02.1984 postępowanie wobec ww. zostało umorzone na mocy ustawy o amnestii z 21.07.1983. Sąd Wojewódzki w Gdańsku postanowieniem z 05.03.1984 postanowienie Sądu Rejonowego utrzymał w mocy (Ks 50/84).

IPN Gd 573/4 t. 1-7.

Akta osobowe tymczasowo aresztowanego Mariusza Urbana w związku z toczącym się postępowaniem prokuratorskim. Postanowieniem Prokuratury Rejonowej w Gdańsku (4 Ds. 70/83) z 11.06.1983 tymczasowo aresztowany i umieszczony w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku (Ds 21/83) z 28.07.1983 uchylono tymczasowe aresztowanie w związku z ustawą o amnestii z 21.07.1983. Wypuszczony z aresztu 28.07.1983.

IPN Gd 161/424 (39/976).

Charakterystyki dot. nielegalnych organizacji działających na obszarze województwa gdańskiego. W aktach znajduje się charakterystyka dot. nielegalnej organizacji występującej początkowo pod nazwą „Niezależna Grupa Polityczna”, a 08.07.1982 jako „Ruch Narodowy”. Mariusz Urban 05.01.1978 utworzył w Sopocie, a następnie kierował ww. organizacją drukując i publikując wydawnictwa pozbawione debitu.

IPN Gd 0202/38 (148/38).

Akta paszportowe Mariusza Urbana prowadzone przez Wydz. Paszportów KW MO w Gdańsku od 08.06.1979 do 05.07.1983. W aktach znajdują się trzy zastrzeżenia wyjazdowe do "WKS" ("Wszystkie Kraje Świata"). Pierwsze wydane na okres od 15.06.1979 do 15.06.1981 przez Wydz. III KW MO w Gdańsku, ponieważ ww. był członkiem a zarazem rzecznikiem tzw. "Niezależnej Grupy Politycznej", wydającej nielegalnie „Biuletyny Informacyjne”. W przeszłości był aktywnym działaczem duszpasterstwa akademickiego. "Jego ewentualny wyjazd za granicę może przyczynić się do szerokiego nawiązania kontaktów z ośrodkami emigracyjnymi, których działalność wymierzona jest przeciwko interesom PRL". Drugie wydane przez Wydz. III KW MO w Gdańsku na okres od 04.08.1982 do 04.08.1984, ponieważ ww. był członkiem "Niezależnej Grupy Politycznej". Opracowywał, wydawał i kolportował różne materiały, broszury i oświadczenia polityczne. Ostatnie wystawione przez Wydz. Śledczy KW MO w Gdańsku na okres od 01.07.1983 do 31.12.1985 w związku z toczącym się przeciwko M. Urbanowi śledztwem.

IPN Gd 645/200712 (EAGD 200712).

Mariusz Urban, szef "Niezależnej Grupy Politycznej-Ruchu Narodowego" występuje w aktach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Emisariusz” (nr rej. 35922). Sprawa ta była prowadzona w latach 1978-1980 przez SB z Wydz. III KW MO w Katowicach przeciwko działaczowi Wolnych Związków Zawodowych Górnego Śląska i jednemu z członków ROPCiO Kazimierzowi Świtoniowi. Mariusz Urban był "podejrzany" o kontakty z mieszkańcem Raciborza, któremu to wysłał w różnych terminach ok. 500 egzemplarzy ulotek. Akta sprawy zarchiwizowano pod sygn. 44073/II.

IPN Ka 048/916 t. 20, 22 (44073/II).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Ślusarz" nr rej. 6466 prowadzona przez Wydz. III "A" KW MO/WUSW w Radomiu od 31.07.1980 do 14.12.1983. Sprawa dot. nastrojów niezadowolenia w postaci negatywnych i krytycznych wypowiedzi i tworzenia „Solidarności” w Zakładzie Tworzyw i Farb „Pronit” Pionki. W aktach znajduje się „Oświadczenie Niezależnej Grupy Politycznej w obronie racji narodowej przed anarchią społeczną i egoizmem partyjnym” podpisane przez m.in. Mariusza Urbana, rzecznika NGP.

IPN Ra 05/420 (489/II).